

Als geen andere plaats leent Noordwijk zich voor een rondje groen. Met de vuurtoren als middelpunt iets oppikken van wat de natuur te bieden heeft.

In boeken en de natuurprogramma's op de televisie lees en zie je hoe mooi de natuur is. Je krijgt daarbij in indruk dat daarin alles pais en vree is. De werkelijkheid is veelal anders. In de natuur heerst het recht van de sterkste of zoals Darwin het omschreef: de sterksten overleven. Kijkend over zee naar de trek van de vogels naar hun broedgebieden in het noorden werd ik daarmee geconfronteerd. Vanuit zee kwamen op een bepaald moment twee lijsterachtigen vliegen. Waarschijnlijk hadden zij de winter doorgebracht in het zachte klimaat van Zuid-Engeland en kwamen naar het vasteland om te broeden. Aan de wijze van vliegen kon je zien dat ze een lange trip achter de rug hadden. Zij bereikten veilig de kust en vielen, kennelijk doodvermoeid, in de zeereep voor het Huis ter Duin neer. Even later zag ik een derde vogel vanuit zee aan komen vliegen. Voor deze de kust bereikte werd het beest ingesloten door een stuk of vijf Zilvermeeuwen. Ze dwongen de Lijster naar beneden het water in, waar het werd verdrongen en opgegeten door de meeuwen. Nog geen tien meter van de veilige kust, na een lange gevaarlijke reis over zee vond de vogel de dood. Dezer dagen kocht ik wat boeken van een oude professor van de universiteit van Leiden. We spraken daarbij wat heen en weer over de natuurbeschrijvers van weleer en kwamen daarbij

onvermijdelijk bij de Tinbergs terecht. Hij had ze nog persoonlijk gekend en bij zijn boeken zat de studie die Nico Tinbergen over het sociale gedrag van de Zilvermeeuwen. *The herring gull's world* is nog steeds een standaardwerk over het leven van de Zilvermeeuwen. De hierboven omschreven gebeurtenis is er niet in te vinden, wel veel andere belevenissen met meeuwen van Tinbergen en zijn studenten. Naast de foto's zijn in het boek wat tekeningen van de schrijver opgenomen. Ze zijn wat primitief, maar geven goed aan wat zij daar aan de kust van Engeland zagen. Een heerlijk prentje bijvoorbeeld is die van een jonge meeuw die schelpen kapot laat vallen op het harde strand om ze te kunnen consumeren.

Tinbergen en zijn studenten namen veel proeven met modellen van de kop en de snavel van meeuwen gemaakt van karton. Daarbij ging het hun om de vraag of de rode stip op de ondersnavel een biologische betekenis heeft. Uit hun proeven bleek dat dit inderdaad het geval is.

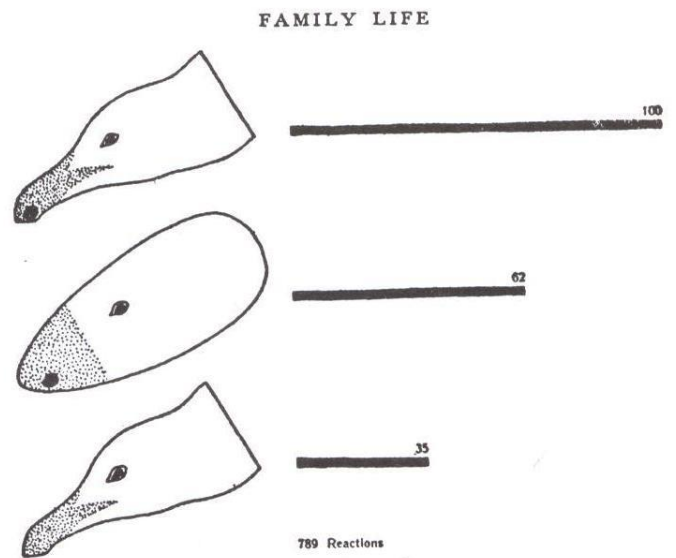

FIG. 36
Influence of red patch and bill-shape compared

De vorm van kop en snavel is ook wel van belang, maar op een snavel zonder stip reageren de jonge vogels in het nest nauwelijks. Bij het zien van de modellen met stip sperren ze de bekken echter breed open in de verwachting een hapje te kunnen bemachtigen.

The herring gull's world is nog steeds een goed boek om te lezen. Ik kan het met stip aanbevelen.